

Om samtaleregler

Denne ressursen tar for seg hvordan elever i en klasse kan utvikle felles regler for samtaler for å lære å jobbe sammen i grupper. Samtalereglene bidrar til å hjelpe elevene med å bruke språket effektivt slik at de kan delta i utforskende samtaler.

Hensikten med å bruke undervisningstid på hvordan vi bruker språket, er å øke elevenes språklige ferdigheter for å lære og for å jobbe sammen. Samtaler som er vist seg å være effektive for å lære blir kalt: «utforskende». Utforskende samtaler gir støtte til å *tenke individuelt sammen* og skjer når alle medlemmene i en gruppe bidrar med synspunkter, meninger og begrunnelser. Det er også viktig at deltagerne i en gruppe respekterer hverandre og lytter aktivt; at utordringer og begrunnelser for argumenter etterlyses, slik at alle kan få innsikt og forståelse for andres synspunkter; at gruppen er åpne for nye idéer og er forberedt på å forhandle og å endre mening hvis andres forslag er bedre; og at gruppen sammen tar ansvar for beslutninger og handlinger.

Utforskende samtaler karakteriseres av setninger som:

- Hva tror du ...? hvorfor...?
- Jeg tror at ... ..fordi ...
- Hvis ..... Men ... Jeg vet ...
- Skal vi ...?
- Husker du...?
- Hva mener du...?
- Noen andre idéer ...?
- Er vi alle enige ...?

For å lykkes med gruppearbeid er det viktig at klassen sammen har utviklet og er enige om en liste med grunnregler for samtaler. Disse skal oppmuntre til effektive og

velbegrunnede utforskende samtaler. Elevene må reflektere over sin egen deltagelse i gruppesamtaler i lys av disse reglene.

Grunnregler som støtter utforskende samtaler:

- All relevant informasjon blir delt med gruppen
- Påstander og meninger bør begrunnes
- Forslag og meninger kan utfordres og diskuteres
- Alternative løsninger vurderes før beslutninger tas
- Alle i gruppen bør oppmuntres til å snakke av de andre
- Gruppen arbeider mot å oppnå enighet
- Gruppen påtar seg et kollektivt ansvar for beslutninger og handlinger som etterfølger disse beslutningene

Det er viktig at hver klasse opplever eierskap og engasjement når det kommer til deres egne samtaleregler. Klassens regler bør ideelt sett være en variasjon over reglene som er gitt her (i boksen over), uten å være en direkte kopi – forslagene er kun skrevet som en illustrasjon for deg som lærer.

Det kan være at samtalereglerne/prinsippene må løsrives fra andre språkbruksregler som elevene har lært eller hørt om, slik som for eksempel: «ikke si stygge ord». Selv om dette er nyttige regler, er de ikke like relevante for å utvikle de språklige ferdighetene som er viktige for å lære sammen med andre – hvor det å gi begrunnelser, argumentere og dele informasjon står helt sentralt.